TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Những thay đổi chính sách đáng chú ý từ tháng 9/2026

13:46 03/09/2026

Nhiều chính sách mới có hiệu lực từ tháng 9/2026, trong đó có những quy định liên quan trực tiếp đến quyền lợi người lao động, trẻ em và người hưởng lương hưu.

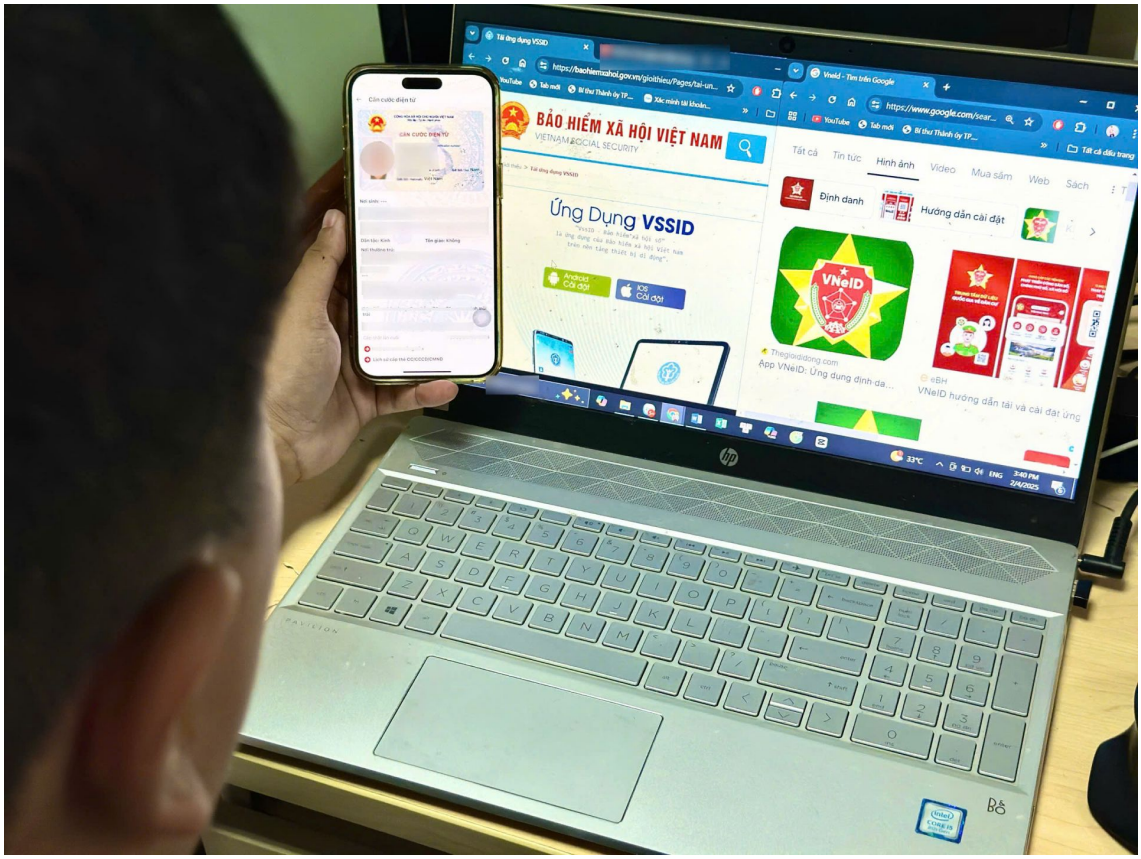
Từ tháng 9/2026, nhiều quy định mới liên quan trực tiếp đến lương hưu, bảo hiểm xã hội (BHXH), quyền lợi của người lao động, trẻ em và hỗ trợ người tham gia cứu nạn chính thức được áp dụng.

Các chính sách hướng tới mở rộng tiện ích số trong chi trả an sinh, tăng chế tài với hành vi vi phạm và bảo đảm tốt hơn quyền lợi của người dân.

Chi trả lương hưu qua VNeID

Một trong những thay đổi đáng chú ý trong tháng 9 là việc hoàn thiện cơ sở pháp lý cho tài khoản hưởng an sinh xã hội trên ứng dụng định danh quốc gia VNeID.

Nghị định số 320/2026 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 69/2024 ngày 25/6/2024 của Chính phủ về định danh và xác thực điện tử sẽ có hiệu lực từ ngày 28/9/2026.

Việc số hóa các thủ tục, trong đó có chi trả an sinh xã hội, góp phần tạo thuận lợi cho người dân trong quá trình thực hiện chính sách. (Ảnh: Trần Minh)

Theo quy định, "tài khoản hưởng an sinh xã hội" là thông tin định danh trên VNeID, cho phép tích hợp tài khoản thanh toán, ví điện tử hoặc tài khoản tiền di động để tiếp nhận các khoản hỗ trợ, hưu trí, chi trả an sinh xã hội cùng các khoản kinh phí hợp pháp khác.

Việc liên kết tài khoản ngân hàng với VNeID thực tế đã được triển khai để phục vụ chi trả một số khoản hỗ trợ, an sinh xã hội. Từ ngày 28/9, cơ chế này được quy định cụ thể hơn, tạo thêm nền tảng pháp lý cho quá trình số hóa việc chi trả các chế độ, chính sách tới người thụ hưởng.

Quy định mới cũng góp phần thúc đẩy phương thức chi trả không dùng tiền mặt, tạo thuận lợi cho người dân tiếp nhận các khoản trợ cấp, lương hưu và chính sách an sinh thông qua môi trường số.

Trẻ dưới 6 tuổi được cấp thẻ Căn cước

Từ ngày 1/9/2026, một thay đổi đáng chú ý khác liên quan đến trẻ em dưới 6 tuổi chính thức có hiệu lực theo Nghị định số 301/2026 ngày 30/7/2026 của Chính phủ.

Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 63/2024, quy định việc thực hiện liên thông điện tử hai nhóm thủ tục hành chính gồm đăng ký khai sinh, đăng ký thường trú, cấp thẻ bảo hiểm y tế cho trẻ dưới 6 tuổi; đồng thời liên thông đăng ký khai tử, xóa đăng ký thường trú, giải quyết mai táng phí và tử tuất.

Theo quy định mới, trong quá trình thực hiện đăng ký khai sinh liên thông điện tử, cha mẹ có thể đăng ký cấp thẻ căn cước cho trẻ dưới 6 tuổi nếu có nhu cầu.

Như vậy, người dân không phải tiếp tục thực hiện một thủ tục riêng để đề nghị cấp thẻ căn cước cho trẻ. Việc tích hợp thêm thủ tục vào quy trình liên thông giúp giảm các bước hành chính, đồng thời tạo thuận lợi cho gia đình trong quá trình hoàn thiện giấy tờ, thông tin định danh cho trẻ ngay từ khi đăng ký khai sinh.

Xử phạt hành vi lôi kéo, dụ dỗ, quảng cáo gian dối để lừa gạt người lao động

Bảo vệ người lao động trước các hành vi tuyển dụng gian dối cũng là một nội dung đáng chú ý trong nhóm chính sách có hiệu lực từ tháng 9.

Nghị định số 283/2026 ngày 15/7/2026 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực lao động, BHXH và người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng sẽ có hiệu lực từ ngày 10/9/2026.

Theo đó, mức phạt tiền từ 50-75 triệu đồng được áp dụng đối với hành vi lôi kéo, dụ dỗ, hứa hẹn, quảng cáo gian dối hoặc sử dụng thủ đoạn khác nhằm lừa gạt người lao động, tuyển dụng người lao động với mục đích bóc lột, cưỡng bức lao động trong trường hợp hành vi chưa đến mức truy cứu trách nhiệm hình sự.

Việc bổ sung chế tài cụ thể góp phần tăng mức độ bảo vệ người lao động trước những hình thức tuyển dụng thiếu minh bạch, nhất là các hành vi lợi dụng nhu cầu tìm việc để dụ dỗ, lừa gạt hoặc ép buộc người lao động.

Trốn đóng BHXH bị phạt đến 150 triệu đồng

Cũng theo Nghị định số 283/2026, từ ngày 10/9, chế tài xử phạt hành vi trốn đóng BHXH bắt buộc được quy định cụ thể theo số lao động bị vi phạm và mức độ vi phạm.

Người sử dụng lao động trốn đóng BHXH bắt buộc có thể bị phạt tới 75 triệu đồng nếu là cá nhân và tới 150 triệu đồng nếu là tổ chức.

Đối với cá nhân không đăng ký hoặc đăng ký không đầy đủ số người thuộc diện tham gia BHXH bắt buộc sau thời hạn 60 ngày, mức phạt được xác định căn cứ số lao động bị vi phạm. Trong đó, trường hợp vi phạm dưới 10 người bị phạt từ 6-12 triệu đồng; trường hợp vi phạm từ 1.000 lao động trở lên, mức phạt từ 70-75 triệu đồng.

Mức phạt áp dụng đối với tổ chức bằng hai lần mức phạt đối với cá nhân.

Người dân có thêm thuận lợi khi thực hiện các thủ tục liên quan đến định danh, an sinh xã hội trên môi trường số. (Ảnh: Trần Minh)

Trường hợp đăng ký tiền lương làm căn cứ đóng BHXH bắt buộc thấp hơn quy định hoặc không đóng, đóng không đầy đủ số tiền đã đăng ký sau 60 ngày kể từ thời hạn đóng, dù đã được cơ quan có thẩm quyền đôn đốc, cá nhân có thể bị phạt bằng 18-20% tổng số tiền trốn đóng, song mức tối đa không quá 75 triệu đồng nếu hành vi chưa đến mức truy cứu trách nhiệm hình sự.

Đối với tổ chức, mức phạt tương ứng bằng 36-40% tổng số tiền trốn đóng, tối đa 150 triệu đồng.

Bên cạnh tiền phạt, người sử dụng lao động còn phải đăng ký đầy đủ số người thuộc diện tham gia, đóng đủ khoản tiền BHXH đã trốn đóng và nộp thêm số tiền bằng 0,03%/ngày tính trên số tiền, số ngày trốn đóng vào quỹ BHXH.

Các quy định này tăng trách nhiệm của người sử dụng lao động trong thực hiện nghĩa vụ BHXH, qua đó góp phần bảo vệ quyền lợi dài hạn của người lao động.

Hỗ trợ người cứu nạn nhân tai nạn giao thông

Từ ngày 1/9/2026, Thông tư số 126/2026/TT-BCA quy định nguyên tắc, hồ sơ, trình tự và thủ tục thực hiện các nội dung chi từ Quỹ giảm thiểu thiệt hại tai nạn giao thông đường bộ chính thức được áp dụng.

Theo mức hỗ trợ được quy định tại Nghị định số 279/2025, tổ chức trực tiếp giúp đỡ, cứu chữa hoặc đưa người bị tai nạn giao thông đường bộ đi cấp cứu có thể được hỗ trợ tối đa 10 triệu đồng cho một vụ việc. Đối với cá nhân, mức hỗ trợ tối đa là 5 triệu đồng.

Đây là mức hỗ trợ tối đa, không phải khoản tiền mặc định được chi trong mọi trường hợp. Mức hỗ trợ cụ thể sẽ được quyết định căn cứ hồ sơ, điều kiện thực tế và khả năng của Quỹ.

Quy định cũng nêu rõ không thực hiện hỗ trợ đối với người gây ra nguyên nhân trực tiếp dẫn đến vụ tai nạn giao thông đường bộ. Những trường hợp không thuộc đối tượng quy định tại Nghị định số 279/2025 cũng không được hưởng chính sách này.

Tổ chức, cá nhân đủ điều kiện có thể nộp hồ sơ trực tiếp, trực tuyến hoặc qua dịch vụ bưu chính. Trong thời hạn hai ngày làm việc, cơ quan đầu mối có trách nhiệm kiểm tra tính hợp lệ của hồ sơ. Cơ quan chức năng đồng thời có trách nhiệm chủ động rà soát, phát hiện những trường hợp đủ điều kiện để lập hồ sơ đề nghị hỗ trợ.

Nhìn tổng thể, các chính sách có hiệu lực từ tháng 9 tập trung khá rõ vào việc bảo vệ quyền lợi an sinh của người dân, tăng trách nhiệm của người sử dụng lao động, đơn giản hóa thủ tục hành chính và mở rộng phương thức chi trả trên nền tảng số. Đây cũng là những thay đổi tác động trực tiếp tới nhiều nhóm đối tượng, từ người hưởng lương hưu, người lao động đến trẻ em và người tham gia cứu giúp nạn nhân tai nạn giao thông.

Trần Minh